

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

BISNOTA AAN DE LEDEN VLAAMSE REGERING

Betreft: Voorontwerpbesluit van de Vlaamse Regering betreffende het flexibele kortverblijf in een erkende groep van assistentiewoningen of in een serviceflatgebouw

Principiële goedkeuring

Bijlagen:

- het voorontwerpbesluit van de Vlaamse Regering betreffende het flexibel kortverblijf in een erkende groep van assistentiewoningen of in een serviceflatgebouw;
- het advies van de Inspectie van Financiën van 29 juni 2017.

1. INHOUDELIJK

SITUERING

Het Woonzorgdecreet van 13 maart 2009 stelt in artikel 36, §2 van Onderafdeling XI. Groep van assistentiewoningen van Afdeling I. Voorzieningen van Hoofdstuk III. Opdrachten en activiteiten van voorzieningen, woonzorgnetwerken en verenigingen van gebruikers en mantelzorgers:

“Als een erkend centrum voor kortverblijf dat uitgebraat wordt in de lokalen van een woonzorgcentrum, en een erkende groep van assistentiewoningen in elkaars onmiddellijke nabijheid gevestigd zijn en functioneel een geheel vormen, en als beide voorzieningen door dezelfde rechtspersoon worden uitgebraat, of als een erkend centrum voor kortverblijf dat uitgebraat wordt in de lokalen van een woonzorgcentrum, en een erkende groep van assistentiewoningen in elkaars onmiddellijke nabijheid gevestigd zijn en een samenwerkingsovereenkomst hebben gesloten, kan:

1° in afwijking van artikel 32, het centrum voor kortverblijf de toelating krijgen om een of meer woonegelegenheden kortverblijf in te zetten in die groep van assistentiewoningen;

2° de opdracht die een woonassistent uitvoert in de groep van assistentiewoningen, opgenomen worden door het personeel van het centrum voor kortverblijf;

3° de opdracht, vermeld in punt 2°, ook worden opgenomen door personeel van een erkende dienst voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg of een erkend lokaal dienstencentrum of een erkend woonzorgcentrum, als de dienst of het centrum in de onmiddellijke nabijheid ligt van en functioneel een geheel vormt met de groep van assistentiewoningen en door dezelfde rechtspersoon wordt uitgebraat, of als de dienst of het centrum in de onmiddellijke nabijheid ligt van en een samenwerkingsovereenkomst gesloten heeft met de groep van assistentiewoningen.

De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden en de procedure voor de toelating, vermeld in het eerste lid, 1°.”

De bepaling in artikel 36, §2 dat het centrum voor kortverblijf de toelating kan krijgen om een of meer woongelegenheden kortverblijf in te zetten in een groep van assistentiewoningen, werd met artikel 46 van het decreet van 21 juni 2013 houdende de diverse bepalingen betreffende het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin in het Woonzorgdecreet van 13 maart 2009 ingevoerd door aan het bestaande artikel 36 van het Woonzorgdecreet van 13 maart 2009, waarvan de bestaande tekst paragraaf 1 vormt, de voornoemde paragraaf 2 toe te voegen.

Dit decreet van 21 juni 2013 verscheen op 14 augustus 2013 in het Belgisch Staatsblad en trad 10 dagen later in werking.

In uitvoering van artikel 36, §2, 1° betreffende het nieuwe concept van flexibel kortverblijf binnen groepen van assistentiewoningen, was het, na intensief overleg met de ouderenzorgsector, van belang dit nieuwe zorgconcept voorafgaandelijk te testen in de vorm van vier pilootprojecten. Deze pilootprojecten lieten toe de mogelijke knelpunten op te lijsten vooraleer het concept ingang zou vinden in de gehele ouderenzorgsector.

Op voordracht van de koepels ouderenzorgvoorzieningen worden volgende vier pilootprojecten geselecteerd:

1° WZC Maria Middelaes, Pater Lievensstraat 20 in 8890 Moorslede, uitgebaat door de vzw Bejaardenzorg Maria Middelaes, zelfde adres;

2° WZC Solidariteit voor het Gezin, Tentoonstellingslaan 70 in 9000 Gent, uitgebaat door de vzw Solidariteit voor het Gezin, zelfde adres;

3° WZC De Goede Tijd, Bosuilplein 1 in 2100 Antwerpen, uitgebaat door Zorgbedrijf Antwerpen, OCMW-Vereniging van publiek recht, Ballaarstraat 35 in 2018 Antwerpen;

4° WZC Wommelgheem, Selsaetenstraat 50 in 2160 Wommelgem, uitgebaat door de NV Armonea, François Sebrechtslaan 40 in 1080 Sint-Jans-Molenbeek.

Bij besluit van de Vlaamse Regering van 14 maart 2014 werden de proefprojecten over flexibel kortverblijf in groepen van assistentiewoningen goedgekeurd voor een periode van één jaar, beginnende op 1 april 2014. Dit besluit trad buiten werking op 1 april 2015.

Na overleg met de beheersinstanties en de koepelorganisaties ouderenzorg was gebleken dat een initiële periode van één jaar te kort was om dergelijke proefprojecten uit te testen. In deze periode waren slechts een beperkt aantal registraties verzameld, wat het moeilijk maakte om algemene conclusies te maken voor de implementatie van dit nieuwe concept in de algehele ouderensector.

Bovendien kon dit proefproject suggesties aanleveren voor nieuwe regelgeving in het kader van de zesde staatshervorming, zoals de financieringscomponent en de persoonsgebonden financiering.

Daarom werd met het besluit van de Vlaamse Regering van 3 april 2015 deze vier goedgekeurde proefprojecten over flexibel kortverblijf in groepen van assistentiewoningen verlengd voor een periode van twee jaar, beginnende op 1 april 2015. Dit besluit trad buiten werking op 1 april 2017.

Na bijkomend overleg met de beheersinstanties en de koepelorganisaties bleek dat een laatste verlengingsperiode met negen maanden met ingang van 1 april 2017 tot en met 31 december 2017 noodzakelijk was om dit systeem algemeen uit te rollen en intussen verdere rechtszekerheid te geven aan de vier geselecteerde proefprojecten tot aan de generieke implementatie waarvan de inwerkingtreding gepland is op 1 januari 2018.

Voor deze laatste verlenging met negen maanden voorafgaand aan de generieke implementatie van het systeem met dit voorontwerpbesluit wordt een apart ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering voorgelegd.

De initiatiefnemers van de proefprojecten konden genieten van een kader, gesteund door de Vlaamse Regering, teneinde de verschillende knelpunten van deze projecten verder te kunnen oplijsten. De proefprojecten vonden plaats binnen de bestaande erkenningen als woonzorgcentrum, centrum voor kortverblijf en erkenning als groep van assistentiewoningen of serviceflatgebouwen.

Bijkomende programmatie werd niet voorzien. Het gaf aan de vier initiatiefnemers de mogelijkheid om hun gemiddelde bezettingsgraad te optimaliseren. De initiatiefnemers mochten niet over hun referentieperiode gaan en niet meer dan 100% bezetting realiseren.

Met dit voorontwerpbesluit wenst de Vlaamse Regering na voornoemde proefperiode het artikel 36, § 2 van het Woonzorgdecreet generiek in te voeren voor alle uitbaters van erkende ouderenzorgvoorzieningen door de voorwaarden en de procedure voor de toelating, vermeld in het eerste lid, 1° nader te bepalen.

TOEPASSINGSGBIED

Dit voorontwerpbesluit, waarbij in afwijking van artikel 32 van het Woonzorgdecreet, een centrum voor kortverblijf de toelating kan krijgen om een of meer woongelegenheden kortverblijf flexibel in te zetten in een erkende groep van assistentiewoningen of een serviceflatgebouw, is van toepassing op elke beheersinstantie, ongeacht de aard van de rechtspersoon, die een erkend centrum voor kortverblijf uitbaat in de lokalen van een woonzorgcentrum, waarbij deze rechtspersoon tevens een erkende groep van assistentiewoningen uitbaat die gevestigd is in de onmiddellijke nabijheid van dit centrum voor kortverblijf, waarmee het bovendien functioneel een geheel vormt.

Dit voorontwerpbesluit is tevens van toepassing op elke beheersinstantie, ongeacht de aard van de rechtspersoon, die een erkend centrum voor kortverblijf uitbaat in de lokalen van een woonzorgcentrum, waarbij een andere rechtspersoon een erkende groep van assistentiewoningen of een serviceflatgebouw uitbaat die gevestigd is in de onmiddellijke nabijheid van dit centrum voor kortverblijf, waarmee het functioneel geen geheel vormt maar wel een samenwerkings-overeenkomst mee afsluit.

Voor woonzorgcentra, centra voor kortverblijf en serviceflatgebouwen geldt in uitvoering van het Woonzorgdecreet een erkenningsplicht. Groepen van assistentiewoningen moeten ofwel erkend ofwel aangemeld zijn. Dit voorontwerpbesluit is uitsluitend van toepassing op erkende groepen van assistentiewoningen; aangemelde groepen van assistentiewoningen vallen dus buiten het toepassingsgebied.

INHOUD VAN HET VOORONTWERPBESLUIT

Artikel 1 van het voorontwerpbesluit formuleert een aantal definities, waarvan de belangrijkste zijn:

- flexibel kortverblijf: een of meer woongelegenheden kortverblijf die, conform artikel 36, §2, 1° van het Woonzorgdecreet, worden ingezet in een erkende groep van assistentiewoningen of in een serviceflatgebouw;
- vestiging: een of meer gebouwen die in elkaars onmiddellijke nabijheid gevestigd zijn en die als woonzorgcentrum, centrum voor kortverblijf, erkende groep van assistentiewoningen of serviceflatgebouw worden uitgebaat.

Artikel 2 van het voorontwerpbesluit bepaalt de acht voorwaarden waaraan een centrum voor kortverblijf moet voldoen dat, conform artikel 36, §2, van het Woonzorgdecreet van 13 maart 2009, de toelating wil krijgen om flexibel kortverblijf aan te bieden in een erkende groep van assistentiewoningen of in een serviceflatgebouw dat in de onmiddellijke nabijheid is gelegen.

Het betreft geen (nieuwe) erkenning als flexibel kortverblijf maar wel de toelating(svoorwaarden) om dit flexibel kortverblijf uit te baten.

Deze acht voorwaarden zijn:

1° het centrum voor kortverblijf en de groep van assistentiewoningen of het serviceflatgebouw worden uitgebaat door dezelfde beheersinstantie of door een verschillende beheersinstantie op voorwaarde dat zij een samenwerkingsovereenkomst hebben gesloten;

2° het centrum voor kortverblijf voldoet aan de voorwaarden vermeld in artikel 36, §2, eerste lid van het Woonzorgdecreet van 13 maart 2009;
De inhoud van artikel 36, §2, eerste lid staat integraal vermeld in de voornoemde situering van dit besluit.

3° de groep van assistentiewoningen of het serviceflatgebouw waarbinnen het flexibel kortverblijf wordt ingezet, moet over een erkenning beschikken;
Dit impliceert dat aangemelde groepen van assistentiewoningen niet onder het toepassingsgebied vallen van dit besluit.

4° het centrum voor kortverblijf bevindt zich in of aan (in de lokalen van) het woonzorgcentrum dat minstens twee actieve nachtdiensten organiseert;
Deze voorwaarde garandeert dat er steeds minstens één personeelslid in het woonzorgcentrum in de nacht aanwezig is bij inzet van een personeelslid van het woonzorgcentrum en/of centrum voor kortverblijf in het flexibel kortverblijf in de groep van assistentiewoningen of het serviceflatgebouw.

5° het centrum voor kortverblijf en de groep van assistentiewoningen of het serviceflatgebouw maken deel uit van dezelfde vestiging;
De definitie van een vestiging staat beschreven in artikel 1: een of meer gebouwen die in elkaars onmiddellijke nabijheid gevestigd zijn en die als woonzorgcentrum, centrum voor kortverblijf, erkende groep van assistentiewoningen of serviceflatgebouw worden uitgebaut.

6° het flexibel kortverblijf voldoet aan de bepalingen van artikelen 6, 7 en 8 van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009 betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen van gebruikers en mantelzorgers, en aan de erkenningsvoorwaarden die zijn bepaald in de bijlage XI gevoegd bij hetzelfde besluit;

Artikelen 6, 7 en 8 van voornoemd besluit van 24 juli 2009 hebben betrekking op de generieke voorwaarden betreffende de kwaliteit van de hulp- en dienstverlening en de gegevensregistratie: opmaak van een kwaliteitshandboek en een kwaliteitssysteem, de ontwikkeling van een geschreven referentiekader voor seksueel grensoverschrijdend gedrag ten aanzien van de gebruikers, informatieverstrekking aan het agentschap door de voorziening over haar werking in het algemeen en haar kwaliteitsbeleid in het bijzonder, de registratie en verwerking door de voorziening van persoonsgegevens betreffende de gebruikers en hun mantelzorgers met het oog op de hulp- en dienstverlening aan die gebruikers.

De erkenningsvoorwaarden die zijn bepaald in de bijlage XI hebben betrekking op de centra voor kortverblijf.

7° het flexibel kortverblijf past binnen de erkende capaciteit van het centrum voor kortverblijf;

Er wordt toelating gegeven om een erkende woongelegenheden van het centrum voor kortverblijf flexibel in te zetten in de groep van assistentiewoningen binnen de bestaande erkenning als centrum voor kortverblijf. Bijkomende programmatie is niet vereist. De bezetting van het centrum voor kortverblijf wordt berekend op jaarbasis.

8° de dagprijs van de assistentiewoning of de serviceflat blijft behouden en wordt aangevuld met de prijs van het gedeelte van de zorg- en dienstverlening vervat in de dagprijs van het centrum voor kortverblijf. Dit gedeelte van de dagprijs van het flexibel kortverblijf moet goedgekeurd worden door het agentschap.

In artikel 3. van het voorontwerpbesluit wordt de procedure beschreven om de toelating voor het inzetten van flexibel kortverblijf aan te vragen en te verkrijgen.

In het eerste lid staat vermeld dat de aanvraag tot toelating aangetekend bij het agentschap moet ingediend worden.

In het tweede lid worden de ontvankelijkheidsvereisten van de aanvraag tot toelating bepaald.

Om ontvankelijk te zijn, moet de aanvraag gebeuren met het verplicht te gebruiken formulier dat door het agentschap ter beschikking wordt gesteld.

Deze aanvraag tot toelating moet minstens volgende gegevens en stukken bevatten:

1° de identiteitsgegevens van de beheersinstantie en van de voorzieningen;

2° een plan van de vestiging waaruit blijkt dat het woonzorgcentrum, het centrum voor kortverblijf en de groep van assistentiewoningen of het serviceflatgebouw in elkaars onmiddellijke nabijheid gevestigd zijn;

3° een beslissing van de raad van bestuur waarbij de visie op en de organisatie van het flexibel inzetten van kortverblijf in de groep van assistentiewoningen of het serviceflatgebouw wordt bevestigd;

4° een toelichting, waarin minstens de volgende elementen aan bod komen met betrekking tot de flexibele inzet van kortverblijf:

a) de visie op en de organisatie van het flexibel inzetten van kortverblijf in de groep van assistentiewoningen of het serviceflatgebouw,

b) opgave en samenstelling van de dagprijs van het flexibel kortverblijf zoals bepaald in artikel 2, 8°.

In artikel 4., eerste lid van het voorontwerpbesluit is bepaald dat het agentschap de ontvankelijkheid van de aanvraag onderzoekt, zoals vermeld in artikel 3 en dat de Vlaamse minister, bevoegd voor de bijstand aan personen, de regels met betrekking tot de ontvankelijkheid van de aanvraag kan preciseren.

Artikel 4., tweede lid vermeldt de procedure als de aanvraag niet ontvankelijk is. In dat geval brengt het agentschap de beheersinstantie daarvan op de hoogte binnen dertig dagen na ontvangst van de aanvraag.

In artikel 5, eerste lid van het voorontwerpbesluit staat vermeld dat het agentschap de beheersinstantie om aanvullende inlichtingen kan verzoeken en dat na ontvangst van die inlichtingen er opnieuw een termijn als vermeld in artikel 4, tweede lid, begint te lopen.

Artikel 5, tweede lid bepaalt dat de aanvraag tot toelating onontvankelijk wordt verklaard als het agentschap de informatie, vermeld in het eerste lid, niet ontvangt binnen een termijn van dertig dagen na de datum van de verzending van het verzoek. Het agentschap kan die termijn verlengen als de beheersinstantie daarom in een gemotiveerde aanvraag heeft verzocht.

Artikel 6 van het voorontwerpbesluit bepaalt dat de administrateur-generaal van het agentschap beslist over de aangevraagde toelating, vermeld in artikel 2, binnen een termijn van zestig dagen.

Artikel 7 van het voorontwerpbesluit bepaalt dat de toelating aan de beheersinstantie om flexibel kortverblijf uit te baten, wordt gegeven voor onbepaalde duur.

Indien uit de uitbating blijkt dat de voorziening niet voldoet aan de voorwaarden zoals bepaald in artikel 2, kan de administrateur-generaal beslissen deze toelating terug in te trekken.

In artikel 8 van het voorontwerpbesluit is geregeld dat binnen een termijn van dertig dagen na de ontvangst van een negatieve beslissing over de toelating, de beheersinstantie met een aangetekende brief een gemotiveerd verzoekschrift aan het agentschap kan richten waarin hij vraagt om gehoord te worden.

Artikel 9 van het voorontwerpbesluit bepaalt dat het artikel 36, §2 van het woonzorgdecreet van 13 maart 2009 in werking treedt op de datum van de inwerkingtreding van dit besluit.

Artikel 10 bepaalt de inwerkingtreding van dit besluit op 1 januari 2018.

Artikel 11 van het voorontwerpbesluit bepaalt dat de Vlaamse minister, bevoegd voor de bijstand aan personen, belast is met de uitvoering van dit besluit.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Voorliggend voorstel heeft geen impact op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

De toestemming tot het uitbaten van flexibel kortverblijf handelt binnen de verkregen voorafgaande vergunningen en erkenningen als woonzorgcentrum, centrum voor kortverblijf en groep van assistentiewoningen of serviceflatgebouw.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 29 juni 2017 en het begrotingsakkoord was niet vereist.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Er is geen weerslag op de lokale besturen. Voorliggend voorstel heeft tot doel de huidige erkenningen flexibel in te zetten binnen de bestaande ouderenzorgstructuren.

1. Personeel: geen weerslag;
2. Werkingsuitgaven: geen weerslag;
3. Investerings en schulden: geen weerslag;
4. Ontvangsten: geen weerslag;

Conclusie: het voorontwerpbesluit heeft geen gevolgen voor de provincies en lokale besturen.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het voorontwerpbesluit heeft geen weerslag op het personeelskader en de personeelsbudgetten van de Vlaamse overheid: de opvolging gebeurt binnen het bestaand personeelskader van het Agentschap Zorg en Gezondheid.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Wetgevingstechnisch en taalkundig advies

Het bijgaand voorontwerpbesluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het op 15 juni 2017 ontvangen wetgevingstechnisch en taalkundig advies.

Reguleringsimpactanalyse

Voor het voorliggend voorontwerpbesluit over de invoering van het flexibel kortverblijf in een groep van assistentiewoningen of serviceflatgebouw is geen RIA vereist. Het voorontwerpbesluit heeft slechts een beperkte inhoudelijke impact en verleent uitsluitend de toelating om bestaande erkenningen en hieraan verbonden financiering flexibel in te zetten.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het voorontwerpbesluit van de Vlaamse Regering betreffende het flexibel kortverblijf in een erkende groep van assistentiewoningen of in een serviceflatgebouw;
- 2° de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin te gelasten over het voorontwerpbesluit van de Vlaamse Regering, vermeld in punt 1°, het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

Jo VANDEURZEN
Vlaams minister van Welzijn,
Volksgezondheid en Gezin